

PRAVILNIK

O USLOVIMA ZA PRIZNAVANJE NACIONALNIH ETALONA

("Sl. glasnik RS", br. 70/2011)

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuju uslovi za priznavanje etalona Republike Srbije kao osnove za dodeljivanje vrednosti određene veličine drugim etalonima te veličine (u daljem tekstu: nacionalni etalon).

Član 2

Odluka o priznavanju nacionalnog etalona donosi se za svaki nacionalni etalon određene veličine pojedinačno.

Etalon koji se priznaje kao nacionalni etalon mora da ispuni sledeće uslove:

- 1) da ima najbolje metrološke karakteristike u Republici Srbiji;
- 2) da predstavlja realizaciju definicije date veličine sa navedenom vrednošću veličine i pridruženom mernom nesigurnošću, tako da služi kao referenca za obezbeđenje sledivosti za rezultate merenja u Republici Srbiji;
- 3) da je slediv do međunarodnog etalona ili nacionalnih etalona drugih država sa odgovarajućim metrološkim karakteristikama, odnosno da poseduje uverenje o etaloniranju koje je izdao Međunarodni biro za tegove i mere (BIPM), druga odgovarajuća međunarodna metrološka organizacija ili inostrana nacionalna metrološka institucija nadležna za nacionalne etalone.

Član 3

Nacionalni etalon, koji je priznat odlukom direktora Direkcije, može pored Direkcije da čuva, održava i unapređuje njegove metrološke karakteristike drugi organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice (u daljem tekstu: imalac nacionalnog etalona), u skladu sa zakonom kojim se uređuje metrologija.

Imalac nacionalnog etalona mora da ispunjava uslove, a naročito u pogledu:

- 1) stručne osposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica;
- 2) prostorija i opreme za čuvanje, održavanje i unapređivanje nacionalnog etalona;
- 3) učestvovanja u međulaboratorijskim poređenjima;
- 4) aktivnosti vezanih za nacionalni etalon koje se obavljaju u skladu sa standardom SRPS ISO/IEC 17025.

Član 4

Imalac nacionalnog etalona mora da ima potreban broj stručnih zaposlenih i drugih angažovanih lica, od koga najmanje dva zaposlena, koji obavljaju poslove koji se odnose na čuvanje, održavanje i usavršavanje nacionalnog etalona, moraju biti u radnom odnosu na neodređeno vreme.

Svi zaposleni koji obavljaju poslove koji se direktno odnose na nacionalni etalon moraju da imaju najmanje visoko obrazovanje u okviru obrazovno naučnog polja tehničko-tehnoloških nauka ili prirodno-matematičkih nauka na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije, odnosno završene osnovne studije u trajanju od najmanje četiri godine).

Svi zaposleni koji obavljaju poslove koji se direktno odnose na nacionalni etalon moraju posedovati adekvatno znanje i veštine iz oblasti opšte metrologije i metrologije veličine koju realizuje nacionalni etalon, kao i radno iskustvo na poslovima etaloniranja i metrologije te veličine u trajanju od najmanje pet godina.

Ostali zaposleni i druga angažovana lica koji učestvuju u obavljanju poslova koji se odnose na nacionalni etalon moraju imati najmanje četvrti stepen stručne spreme tehničkog ili prirodnog smera i radno iskustvo na poslovima etaloniranja u trajanju od najmanje godinu dana.

Član 5

Imalac nacionalnog etalona dužan je da obezbedi prostorije za rad koje ispunjavaju referentne uslove za određenu veličinu, u skladu sa odgovarajućim srpskim standardima, odnosno međunarodnim preporukama ili drugim međunarodnim dokumentima.

Član 6

Imalac nacionalnog etalona dužan je da obezbedi odgovarajuću etalonsku i mernu opremu neophodnu za čuvanje, održavanje i usavršavanje nacionalnog etalona određene veličine, kao i za prenošenje vrednosti te veličine na etalone nižeg reda. Sva oprema, koja bitno doprinosi mernoj nesigurnosti pridruženoj navedenoj vrednosti veličine koju realizuje nacionalni etalon, mora biti etalonirana i slediva do odgovarajuće jedinice Međunarodnog sistema jedinica (SI).

Član 7

Imalac nacionalnog etalona dužan je da obezbedi pozitivne rezultate prilikom učestvovanja u međulaboratorijskim poređenjima u oblastima etaloniranja i merenja veličine koja je realizovana nacionalnim etalom.

Član 8

Imalac nacionalnog etalona dužan je da svoje aktivnosti vezane za nacionalni etalon obavlja u skladu sa sistemom menadžmenta koji je u skladu sa standardom SRPS ISO/IEC 17025: Opšti zahtevi za kompetentnost laboratorija za ispitivanje i laboratorija za etaloniranje.

Član 9

Prilikom utvrđivanja ispunjenosti uslova propisanih ovim pravilnikom uzimaju se u obzir objavljene mogućnosti merenja i etaloniranja u bazi podataka Međunarodnog biroa za tegove i

mere (SMS), kao i akt o dodeli akreditacije koji je Imalac nacionalnog etalona pribavio u postupku akreditacije od strane Akreditacionog tela Srbije.

Ako je obim poslova koji se odnosi na prenošenje vrednosti veličine sa nacionalnog etalona na etalone nižeg reda, odnosno obim poslova etaloniranja, u celosti pokriven obimom poslova etaloniranja sadržanim u aktu o akreditaciji iz stava 1. ovog člana smatraće se da je imalac nacionalnog etalona dokazao da, u pogledu stručne osposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica i prostorija i opreme za rad, ispunjava uslove za donošenje odluke o priznavanju nacionalnog etalona.

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".